Lietas arhīva Nr. CA-0114-18/8
ECLI:LV:ZAT:2018:1213.C15182316.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2018. gada 13.decembrī

Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija
šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese M.Terjuhana,
tiesneši D.Baltā, A.Misiuna,
ar sekretāri A.Liepu,
piedaloties prasītājas /pers. B/ pārstāvjiem /pers. C/ un /pers. D/, atbildētāja /pers. E/ pārstāvim /pers. F/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. E/ un /pers. G/, SIA "D.L.D." par darījumu atzīšanu par simulatīviem un spēkā neesošiem, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un naudas piedziņu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Jelgavas tiesas 2017.gada 1.jūnija spriedumu prasības noraidītajā daļā par 2011.gada 8.jūlijā un 2011.gada 11.jūlijā starp /pers. E/ un SIA "D.L.D." noslēgto pirkumu līgumu atzīšanu par simulatīviem un spēkā neesošiem, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu.

Aprakstošā daļa

/pers. B/ (/pers. B/), dzimusi /datums/, cēla Jelgavas tiesā prasību pret /pers. E/, personas kods /personas kods/, un /pers. G/, personas kods /personas kods/ par darījumu atzīšanu par simulatīviem un spēkā neesošiem, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un naudas piedziņu.

Prasība pamatota ar sekojošiem apstākļiem.

2011.gada vasarā atbildētājs /pers. E/ uzaicināja savu māsu /pers. H/ un viņas meitu /pers. B/ ar ģimeni atbraukt uz Latviju, ar mērķi, lai apvienotu ģimenes.

Lai prasītājas ģimenei nākotnē būtu, kur dzīvot Latvijā, atbildētājs piedāvāja nopirkt uz sava vārda zemi, uz kuras pēc tam uzbūvētu māju māsai un viņas meitas ģimenei, un papildus nodibinātu uzņēmumu, un kopā ar prasītājas vīru /pers. I/ veiktu uzņēmējdarbību, kas arī tika veikts. Šajā sakarā 2011.gadā starp atbildētāju un prasītāju tika panākta mutiska vienošanās - tika iedots mutiskais pilnvarojums atbildētājam par to, ka atbildētājs prasītājas vārdā un uzdevumā iegādājas vairākus nekustamos īpašumus zemesgabalus, kā arī pēc tam atbildētājs organizē un koordinē uz zemesgabaliem dzīvojamās ēkas un palīgceltnes celtniecības darbus. Tā kā atbildētājs un prasītāja ir tuvi radinieki un savstarpējās uzticības pakāpe bija ļoti augsta, mutiski noslēgtā vienošanās - mutiski izsniegtais pilnvarojums, rakstveidā netika noformēts.

Lai varētu iegādāties zemesgabalus, kā arī uzsākt dzīvojamās ēkas un palīgceltnes celtniecības darbus, 2011.gadā un 2012.gadā prasītāja atbildētājam iedeva naudas līdzekļus 31008,33 LVL jeb 44120,88 EUR apmērā.

Sakarā ar to, ka atbildētājs, maldināja prasītāju, norādot, ka uz prasītājas vārda iegādāties zemi ir sarežģīts process, jo viņa nav Latvijas Republikas pilsone, puses vienojās, ka atbildētājs par prasītājas līdzekļiem sākotnēji iegādāsies zemesgabalus uz sava vārda un pēc tam, kad dabūs nepieciešamās atļaujas, veiks nekustamo īpašumu pārreģistrāciju uz prasītājas vārda.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 16.maijā iepazīstoties Jelgavas pilsētas zemesgrāmatā ar turpmāk prasībā minēto nekustamo īpašumu lietām, prasītāja konstatēja, ka pats atbildētājs, gan arī viņa sieva ir nepilsoņi, un arī viņiem pašiem bija nepieciešams saņemt atļaujas no Jelgavas novada domes iegādāties zemes gabalus īpašumā. Kas savukārt liecina par to, ka atbildētājam jau sākotnēji bija plāns ar viltu, izmantojot prasītājas maldību, saņemt no prasītājas naudas līdzekļus, lai savā īpašumā varētu iegādāties zemesgabalus un pēc tam uz tiem veikt celtniecības darbus.

Pieturoties pie pušu sākotnējās vienošanās, atbildētājs no prasītājas un viņas ģimenes saņemtajiem naudas līdzekļiem, iegādājās un reģistrēja zemesgrāmatā uz sava vārda sekojošus nekustamos īpašumus:

1) pamatojoties uz 2011 .gada 8.jūlija pirkuma līgumu, zemesgabalu - 0.2526 ha platībā, ar kadastra numuru: /kadastra numurs/, kas atrodas /adrese A/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/;

2) pamatojoties uz 2011. gada 8. jūlija pirkuma līgumu, zemesgabalu - 0.2693 ha platībā, ar kadastra numuru: /kadastra numurs/, kas atrodas /adrese B/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/;

3) pamatojoties uz 2011. gada 11. jūlija pirkuma līgumu, zemesgabalu - 0.2742 ha platībā, ar kadastra numuru: /kadastra numurs/, kas atrodas /adrese C/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/;

4) pamatojoties uz 2011. gada 11. jūlija pirkuma līgumu, zemesgabalu - 0.2549 ha platībā, ar kadastra numuru: /kadastra numurs/, kas atrodas /adrese D/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/.

Uz zemesgabaliem, kas atrodas/adrese C/ un /adrese A/, tika uzcelta dzīvojamā ēka un palīgceltne. Lai varētu pabeigt uzsāktos celtniecības darbus un dzīvojamā ēka un palīgceltne tiktu nodota ekspluatācijā un reģistrēta zemesgrāmatā uz prasītājas vārda, mutiskā vienošanās un prasītājas mutiski iedotais pilnvarojums atbildētājam, tika noformēts arī rakstveidā 2013.gada 17.oktobrī pie zvērinātas notāres Vitas Krekles – Muižnieces. Ne tikai prasītāja, bet arī prasītājas vīrs /pers. I/ izsniedza atbildētājam pilnvaru ar plašām pārstāvniecības tiesībām, kas apliecināja prasītājas lielo uzticību atbildētājam.

Prasītāja un viņas vīrs atbildētājam turpināja sūtīt naudas līdzekļus, lai ātrāk tiktu pabeigts uzsāktais celtniecības process un tiktu nokārtotas visas nepieciešamās formalitātes ar dzīvojamās mājas un palīgceltnes nodošanu ekspluatācijā un reģistrāciju zemesgrāmatā uz prasītājas vārda. Atbildētājs par iedotā pilnvarojuma pildīšanu un celtniecības organizēšanu, saņēma arī atlīdzību, ko atbildētājs dēvēja par algu, ko pierāda e-pasta sarakste starp atbildētāju un prasītāju.

Prasītāja un viņas ģimene strādāja un dzīvoja Vladivostokā, kas atrodas aptuveni 12000 km no Latvijas robežas, tādēļ uzticēšanās un paļaušanās uz tuva radinieka godprātību un patiesumu bija nepieciešama.

Kontaktēšanās starp prasītāju un atbildētāju notika ar Skype starpniecību (sarunu veidā) vai arī ar e-pasta saraksti, kas ir pievienota prasības pieteikumam pielikumā. Elektroniskā pasta sarakste tiesai sniegs priekšstatu par to, ka patiešām sarakste starp atbildētāju un prasītāju saistībā ar naudas līdzekļu tērēšanu ir notikusi regulāri. Atbildētājs arī ir pārsūtījis prasītājai rēķinus, kurus bija nepieciešams apmaksāt, un, kuru apmaksu veica pati prasītāja. Rēķini tika izrakstīti tieši uz prasītājas vārda, kā arī priekšapmaksas rēķinos ir norādīta preces saņemšanas - piegādes vieta strīdus nekustamie īpašumi. Daļu rēķinu apmaksu veica pats atbildētājs, bet pēc tam šo atbildētāja samaksāto naudas summu prasītāja atgrieza viņam atpakaļ, veicot pārskaitījumu ar norādinbsp; „ parādanbsp; rēķinanbsp; apmaksa".

Kad sākās dzīvojamās mājas būvdarbi, atbildētājs katru mēnesi sūtīja uz prasītājas e-pastu atskaites par nepieciešamajām summām, kuras prasītājai bija jāpārskaita uz atbildētāja norēķinu kontu, kā arī par naudas izlietojumu, bez pierādījumiem, ka tieši tik daudz ir samaksāts par konkrētiem darbiem, par konkrētiem materiāliem un celtnieku darbu. Kad prasītāja lūdza atbildētājam uzrādīt pamatojošus dokumentus atskaitēs norādītajām pozīcijām, par to, kā tiek izlietotas tās summas, kuras tika atbildētājam pārskaitītas, atbildētājs aizbildinājās ar to, ka ir ļoti aizņemts un izdevumus pamatojošos dokumentus atsūtīs vēlāk. Tā tas turpinājās līdz brīdim, kad prasītājas ģimenei tapa zināms, ka atbildētājs strādniekiem maksāja neregulāri vai pat vispār nemaksāja, kaut gan atskaitēs prasītājai, kuras sūtīja ar e-pasta starpniecību, atbildētājs vienmēr bija ietvēris pozīciju - algas celtniekiem. Arī par citām it kā samaksātajām summām nebija skaidrības. Neskatoties uz neskaidrībām par naudas izlietojumu, paļaujoties uz atbildētāja godprātīgumu, prasītāja turpināja sūtīt naudas līdzekļus, lai ātrāk tiktu pabeigts uzsāktais celtniecības process un tiktu nokārtotas visas nepieciešamās formalitātes ar dzīvojamās mājas un palīgceltnes nodošanu ekspluatācijā un reģistrāciju zemesgrāmatā uz prasītājas vārda.

Prasītāja 2013., 2014. un 2015.gadā kopsummā atbildētājam iedeva 153 210 EUR. Savukārt kopējā summa par 2011., 2012., 2013.. 2014. un 2015.gadu pavisam kopā sastāda 197330,88 EUR.

Pieteikumā norādīts, ka starp pusēm atbilstoši Civillikuma 2289.pantam nodibinātas no pilnvarojuma līguma izrietošās tiesiskās attiecības. Saskaņā ar Civillikuma 1473. un 2290.pantu pilnvarojuma līgumu var noslēgt jebkādā formā, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus, tātad, arī mutiski.

2015.gada rudenī prasītājas ģimene secināja, ka kopš 2011. gada atbildētājs rīkojās negodprātīgi, nepildīja uzņemtās saistības un visus saņemtos naudas līdzekļus ir izlietojis nevis kā bija iepriekš norunāts prasītājas un viņas ģimenes interesēs, bet gan tikai un vienīgi savās interesēs.

Par to, ka uz zemesgabala, kas atrodas/adrese A/, atrodas uzbūvētā ēka, liecina 2016.gada 18.februāra Valsts zemes dienesta piestādītais gala rēķins Nr.G-16-03902, par kadastrālo uzmērīšanu ar datu reģistrāciju vai aktualizāciju Nekustamā īpašuma Valsts kadastra informācijas sistēmā. Rēķinā norādīto summu prasītāja pārskaitīja atbildētājam. Pārskaitītos naudas līdzekļus atbildētājs nav atgriezis prasītājai, tādējādi atkal apstiprinot, ka īpašumi patiesībā pieder prasītājai un, ka visas darbības viņš bija veicis prasītājas uzdevumā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja ar pārstāves starpniecību 2016.gada 22.februārī nosūtīja atbildētājam 2016.gada 19.februāra lūgumu, kurā prasītāja lūdza atbildētājam atdot visas uz uzdevuma pamata iegūtās lietas, tiesības un prasības: naudas līdzekļus 197330 EUR apmērā vai iepriekš minētos strīdus nekustamos īpašumus.

Atbildētājs, atbildot uz prasītājas lūgumu 2016.gada 2.marta vēstulē norādīja, ka, lai viņš varētu izvērtēt 2016.gada 19.februāri izteikto lūgumu pamatotību un pieņemtu lēmumu, atbildētājs izteica lūgumu: 1) atsūtīt apstiprinātas dokumentu kopijas, no kurām būtu redzams, kad, kādā veidā un kādā valūtā 2011.gadā un 2012.gadā prasītāja atbildētājam ir iedevusi naudu 31 008.33 LVL jeb 44 120.88 EUR apmērā; 2) atsūtīt apstiprinātas dokumentu kopijas, no kurām būtu redzams, ka 2013., 2014.. 2015.gadā prasītāja atbildētājam iedeva 153210 EUR: 3) precizēt, kāds darījums starp atbildētāju un prasītāju būs jānoslēdz, lai vēstulē minētie nekustamie īpašumi tiktu zemesgrāmatā ierakstīti uz prasītājas vārda.

Prasītājas pilnvarotā persona tajā pašā dienā, kad bija saņēmusi atbildētāja atbildes vēstuli, nosūtīja atbildētājam pierādījumus - banku maksājuma uzdevumus un konta izdrukas, kas pierāda naudas līdzekļu pārskaitīšanu uz atbildētāja norēķinu kontu, kā arī norādīja, ka strīdus nekustamie īpašumi varētu tikt pārdoti prasītājai, nemaksājot atbildētājam papildus maksu par darījumiem.

Prasītāja ieradās Latvijā, lai varētu veikt visas nepieciešamās darbības īpašuma prasības iesniegšanai tiesā. Saņemot no zemesgrāmatas nekustamo īpašumu nodalījuma norakstus, prasītāja konstatēja, ka divi nekustamie īpašumi, tieši tie zemesgabali, uz kuriem ir uzbūvēta dzīvojamā ēka un palīgceltne - /adrese A/un /adrese C/, pamatojoties uz 2016.gada 8.marta pirkuma līgumiem, 2016.gada 11.aprīlī - /adrese C/, un 2016.gada 14.aprīlī - /adrese A/, ir pārreģistrēti uz atbildētāja sievas - /pers. G/ vārda ar piezīmi, ka šie nekustamie īpašumi ir kā atsevišķa /pers. G/ manta.

Prasībā norādīts, ka šos nekustamos īpašumus 2016.gada 8.martā atbildētājs it kā pārdeva savai sievai katru par summu 2900 EUR, lai gan tieši šajā laikā starp prasītājas pilnvaroto personu un atbildētāju notika sarakste par radušos situāciju un tās atrisinājumu, kā arī par visu 4 nekustamo īpašumu atsavināšanu prasītājai.

Prasītāja noskaidroja, ka atbildētājam laulības līgums nav noslēgts un tas nav reģistrēts laulāto mantisko attiecību reģistrā. Kas savukārt nozīmē to, ka veicot šādu atsavināšanu savai sievai atbildētājs vēlējās apiet prasītājas īpašuma tiesības uz nekustamiem īpašumiem un uz tiem uzbūvētajiem objektiem.

Atsaucoties uz Civillikuma 1.pantā un 1415.pantā iekļautajām normām, prasītāja norāda, ka atbildētāja /pers. G/ nav atzīstama par labticīgu ieguvēju, jo, dzīvojot kopā vienā mājā, vedot kopīgu saimniecību, maz ticams, ka atbildētāja nav zinājusi par strīdus situāciju starp savu vīru un prasītāju. Līdz ar to /pers. G/ ir atzīstama šajā lietā par atbildētāju un 2016.gada 8.martā starp atbildētājiem /pers. E/ un /pers. G/ noslēgtie pirkuma līgumi par nekustamo īpašumu - /adrese A/ un /adrese C/atsavināšanu, ir atzīstami par simulatīviem un par spēkā neesošiem no to noslēgšanas brīža.

Iepazīstoties ar 2016.gada 8.martā noslēgtajiem Pirkuma līgumiem, ir konstatējams, ka tajos ietvertie nosacījumi apstiprina to faktu, ka līgumi ir noslēgti tikai izskata pēc. To, ka starp atbildētājiem ir noslēgti fiktīvi un simulatīvi darījumi pierāda arī tas, ka nekustamā īpašuma pirkuma cena tika samaksāta skaidrā naudā pirms pirkuma līgumu noslēgšanas, ka nekustamo īpašumu pirkuma summas ir gandrīz kadastrālās vērtības apmērā, tai pašā laikā pielikumā pievienotās bildes pierāda to, ka zemesgabali ir apbūvēti un objekti, kas atrodas uz šiem zemesgabaliem nemaksā tik mazas naudas summas, līdz ar to reālā nekustamo īpašumu atsavināšanas summa būtu augstāka, ņemot vērā arī apstākli, ka nākamajam nekustamo īpašumu īpašniekam būtu tikai jānodod ēkas ekspluatācijā, jo visa celtniecības dokumentācija ir sakārtota. Būvvaldē ir apstiprināti projekti, izsniegtas būvatļaujas, ēkas ir uzbūvētas, kā arī abiem objektiem irnbsp; pasūtītas kadastrālās uzmērīšanas lietas.

Prasītājai liegta iespēja savu īpašumu valdīt, lietot to, iegūt no tā visus iespējamos labumus, un rīkoties ar to, kā to paredz Civillikuma 927.pants. Šis pants arī nosaka prasītājas tiesības noteiktā kārtā atprasīt savu īpašumu no katras trešās personas ar īpašuma prasību. Atbildētāju veiktās darbības liecina par ļaunticīgu nolūku. Piemērojot Civillikuma 5.pantu atkarībā no svarīgiem apstākļiem un taisot spriedumu pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem, atzīstot prasītājai īpašuma tiesības, ir pamats liegt izmantot subjektīvās tiesības personai, kura reģistrēta zemesgrāmatā kā nekustamā īpašuma īpašniece, jo otras puses pretējās intereses saskaņā ar likuma mērķi un konkrētās lietas apstākļiem uzskatāmas par svarīgākām, kas izslēdz Civillikuma 994.panta piemērošanu.

Prasības pieteikumā prasītāja lūdz tiesu:

Atzīt par simulatīviemnbsp; un spēkā neesošiem starp /pers. E/ un /pers. G/ noslēgtos līgumus:

- 2016.gada 8.marta pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kadastra Nr./kadastra numurs/, kas atrodas /adrese A/pārdošanu;
- 2016.gada 8.marta pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kadastra Nr./kadastra numurs/, kas atrodas /adrese C/; pārdošanu.

Atzīt /pers. B/ īpašuma tiesības uz sekojošiem nekustamiem īpašumiem:

- uz zemesgabalu - 0,2526 ha platībā, kadastra Nr./kadastra numurs/, /adrese A/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/;

- uz zemesgabalu – 0,2693 ha platībā, kadastra Nr./kadastra numurs/, /adrese B/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/;

- uz zemesgabalu - 0,2742 ha platībā, kadastra Nr./kadastra numurs/, /adrese C/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/;

- uz zemesgabalu - 0,2549 ha platībā, kadastra Nr./kadastra numurs/, /adrese D/, reģistrēts Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais zemes īpašums B/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/nbsp; izdarīto ierakstu par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais zemes īpašums D/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. G/ īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais zemes īpašums A/un ierakstu par nodibināto reālnastu ikmēneša maksājumu 500 EUR apmērā par labu /pers. E/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/nbsp; izdarīto ierakstu par /pers. G/ īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais zemes īpašums C/ un ierakstu par nodibināto reālnastu ikmēneša maksājumu 500 EUR apmērā par labu /pers. E/.

Piedzīt no /pers. E/ par labu /pers. B/ zaudējumus – parādu 16 393,71 euro apmērā.

Piedzīt no atbildētājiem par labu /pers. B/ valsts nodevu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus.

Prasības pieteikumā iekļauts arī pieteikums par prasības nodrošināšanu. Ar Jelgavas tiesas tiesneses 2016.gada 31.maija lēmumu pieteikums par prasības nodrošināšanu noraidīts. Par minēto lēmumu tika iesniegta blakus sūdzība. Ar Zemgales apgabaltiesas 2016.gada 17.oktobra lēmumu Jelgavas tiesas tiesneses 2016.gada 31.maija lēmums atstāts negrozīts, bet blakus sūdzība noraidīta.

Atbildētājs/pers. E/ iesniedza rakstveida paskaidrojumus par prasību, norādot, ka celto prasību neatzīst par pamatotu.

Atbildētājs noliedz, ka viņš un prasītāja būtu noslēguši darījumu, vienojoties par to, ka 2011.gadā viņš iegādāsies īpašumus prasītājas uzdevumā. Pierādījumi par to lietā nav. Norāda, ka prasītāja nav apstrīdējusi darījumus, ar kuriem viņš ieguva īpašumānbsp; strīdus nekustamos īpašumus. Tādejādi, nav pamata prasītājas prasījumam atzīt īpašuma tiesības uz šiem īpašumiem, jo tie nav prasītājas īpašumi un nevar uzskatīt, ka viņš prettiesiski aiztur viņai piederošu lietu. Turklāt prasītāja ir Krievijas Federācijas pilsone, līdz ar to viņai ir ierobežotas tiesības iegūt zemi īpašumā.

Turklāt atbildētājs uzskata, ka prasītājai nav tiesiska pamata apstrīdēt 2016.gada 8.martā starp atbildētājiem noslēgtos darījumus, jo prasītājai nav tiesiska pamata prasīt atzīt īpašuma tiesības uz īpašumiem un lūgt atzīt darījumus par simulatīviem un spēkā neesošiem. Saistībā ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem par naudas pārvedumiem, atbildētājs norāda, ka daļu no tiem 2011. un 2012.gadā ir veicis /pers. I/, kurš nav lietas dalībnieks, tādēļ tie nav attiecināmi uz celto prasību. No 2013.gada naudas pārskaitījumos no prasītājas konta uz atbildētāja kontu nav norādīts maksājuma mērķis, citos norādīts – parāda samaksai. Līdz ar to nevar uzskatīt, ka šie naudas maksājumi būtu attiecināmi uz celto prasību.

Sakarā ar prasījumu par parāda atlīdzību kā zaudējumu 16393,71 euro apmērā, paskaidrots, ka lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka jebkāda atbildētāja rīcība būtu cēloņsakarībā ar zaudējumu radīšanu prasītājai. Uzskata, ka prasītājas iesniegtās tāmes pašas par sevi nepierāda ne zaudējumu esamību, ne summu, ne pamatu, ne arī parādu kā tādu.

Atbildētāja/pers. G/ arī iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus par prasību, norādot, ka prasītājas celto prasību neatzīst pilnībā, jo tā ir nepamatota.

Atbildētāja uzskata, ka 2016.gada 8.martā noslēgtie pirkuma līgumi ar /pers. E/ ir tiesiski. Uz pirkuma līguma noslēgšanas brīdi zemesgrāmatā nebija aizlieguma atzīme. Atbildētājas ieskatā viņa ir labticīga ieguvēja.

Atbildētāja atsaucas uz Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 28.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-2 un 2009.gada 23.septembra spriedumu lietā Nr. SKC-160, norādot, ka apstrīdot personas īpašuma tiesības, juridiska nozīme irnbsp; apstāklim, vai persona, no kuras tiek atprasīts īpašums, to ir ieguvusi kā labticīgs vai ļaunticīgs ieguvējs. Gadījumā, kad īpašnieks ir labticīgs ieguvējs, tad attiecībā uz viņu ir piemērojams labticīga ieguvēja aizsardzības princips.

Prasītāja/pers. B/ iesniedza tiesā prasības pieteikuma grozījumus, norādot vēl vienu atbildētāju lietā - SIA "D.L.D", reģ.Nr.43603037547 (2.sējuma 100.-106.lapa).

Prasības pieteikuma grozījumos norādīts, ka 2011.gada 8.jūlija Pirkuma līgumā un 2011.gada 11. jūlija Pirkuma līgumā kā nekustamo īpašumu pircējs tika norādīts atbildētājs /pers. E/, lai gan patiesā pircēja bija prasītāja.

Prasītāja ir uzskatāma par īsto nekustamo īpašumu pircēju, jo viņai bija griba nekustamos īpašumus iegādāties, viņa vienojās ar nekustamo īpašumu pārdevēju SIA "D.L.D." par īpašumu iegādi, noslēdza mutiskus pirkuma līgumus, kā arī pirkuma maksa tika veikta ar viņas līdzekļiem.

Atsaucoties uz Civillikuma 1403.pantā iekļauto tiesiska darījuma definīciju un Civillikuma 1439.pantā iekļauto normu par apslēptu darījumu, pausts viedoklis, ka tikai tas vien, ka /pers. E/ 2011.gada 8.jūlija Pirkuma līgumā un 2011.gada 11.jūlija Pirkuma līgumā ir norādīts kā pircējs, nenozīmē, ka viņa griba bija iegūt šos nekustamos īpašumus un rīkoties ar tiem kā ar saviem. Darījumā starp /pers. E/ un SIA "D.L.D" nav konstatējami visi pieci Civillikumā noteiktie tiesiska darījuma elementi, jo trūkst /pers. E/ gribas īstuma. Tādējādi ir konstatējums, ka līgumi ir atzīstami par simulatīviem un līdz ar to ir pamats tos atcelt.

Patiesa darījuma dalībniece bija prasītāja, jo pirkuma līgumi bija nopietni gribēti no prasītājas puses. Darījumu noslēgšana ar atbildētāju bija tikai veids kā ātrāk noslēgt šos darījumus.

Prasītāja uzskata, ka ir jāatzīst par spēkā neesošiem starp atbildētāju /pers. E/ un SIA "D.L.D." noslēgtos darījumus, pieaicinot lietā kā atbildētāju SIA "D.L.D.".

Prasības pieteikuma grozījumos papildus prasības pieteikumā izvirzītajiem prasījumiem ir izvirzīti šādi prasījumi:

Atzīt par simulatīviem un spēkā neesošiem darījumiem starp /pers. E/ un SIA "D.L.D." noslēgtos līgumus:

- 2011.gada 8.jūlija Pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese A/un /adrese B/; pārdošanu;
- 2011.gada 11.jūlija Pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese C/ un /adrese D/pārdošanu.

Atzīt, ka /pers. B/, dzimusi /datums/, iestājas /pers. E/ kā pircēja vietā ar SIA "D.L.D." noslēgtajos līgumos:

- 2011.gada 8.jūlija pirkuma līgumos par nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/, un/adrese B/ pārdošanu;

- 2011.gada 11.jūlija pirkuma līgumos par nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese C/, un /adrese D/pārdošanu.

2017.gada 27.janvārī prasītāja atkārtoti tiesā iesniedza pieteikumu par prasības nodrošināšanu, kas ar Jelgavas tiesas tiesnese s 2017.gada 30.janvāra lēmumu apmierināts daļēji. Nolemts ierakstīt prasības nodrošināšanas atzīmi unnbsp; aizlieguma atzīmi nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, iznomāt (izīrēt) un citādi nodot trešo personu lietošanā, to ieķīlāt un citādi apgrūtināt ar lietu tiesībām, aprobežot un dalīt to, sekojošiem nekustamiem īpašumiem:

Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra Nr./kadastra numurs/, ar adresi /adrese A/;

Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra Nr. /kadastra numurs/, ar adresi /adrese B/;

Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra Nr./kadastra numurs/, ar adresi/adrese C/;

Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/, kadastra Nr./kadastra numurs/, ar adresi /adrese D/.

Atbildētāja SIA "D.L.D." rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniegusi, iebildumus nav cēlusi, lūgumus nav pieteikusi.

Atbildētājs/pers. E/ sniedza papildus rakstveida paskaidrojumus, kuros norāda, ka prasītājas prasījumi atzīt par simulatīviem darījumus starp viņu un SIA "D.L.D." un atzīt, ka /pers. B/ iestājas noslēgtajā līgumā kā pircēja viņa vietā ir nepamatoti un noraidāmi. Norāda, ka lietā nav neviena pierādījuma, ka viņš būtu prasītājas uzdevumā pircis nekustamos īpašumus. Nav patiess prasītājas apgalvojums, ka viņa ir devusi naudu minēto nekustamo īpašumu iegādei. Īpašumus nopircis par savu naudu un tos pirkt bija viņa griba.

Ar Jelgavas tiesas 2017.gada 1.jūnija spriedumu /pers. B/ prasība apmierināt daļēji. Tiesa nosprieda:

Atzīt par simulatīviem darījumiem un spēkā neesošiem starp /pers. E/, personas kods /personas kods/, un /pers. G/, personas kods /personas kods/, 2016.gada 8. martānbsp; noslēgto pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs/, pārdošanu; 2016.gada 8.marta pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese C/, kadastra Nr./kadastra numurs/, pārdošanu.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. G/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums A/, kadastra Nr./kadastra numurs/, un ierakstu par nodibināto reālnastu ikmēneša maksājumu 500 euro apmērā par labu /pers. E/, personas kods /personas kods/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. G/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums C/, kadastra Nr./kadastra numurs/, un ierakstu par nodibināto reālnastu ikmēneša maksājumu 500 euro apmērā par labu /pers. E/, personas kods /personas kods/.

Noraidīt pilnīgi prasījumu atzīt par simulatīviem darījumiem un spēkā neesošiem starp /pers. E/ un SIA "D.L.D." noslēgtus līgumus:

-2011.gada 8.jūlija pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese A/, un /adrese B/;

- 2011.gada 11.jūlija pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese C/, un /adrese D/, pārdošanu.

Noraidīt pilnīgi prasījumu atzīt, ka /pers. B/, dzimusi /datums/, iestājas /pers. E/, personas kods /personas kods/, kā pircēja vietā ar SIA "D.L.D.", reģistrācijas Nr.43603037547, noslēgtajos līgumos:

- 2011.gada 8.jūlija pirkuma līgumos par nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/, un /adrese B/, pārdošanu;

- 2011.gada 11.jūlija pirkuma līgumos par nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese C/, un /adrese D/, pārdošanu.

Noraidīt pilnīgi prasījumu atzīt /pers. B/ īpašuma tiesības uz sekojošiem nekustamiem īpašumiem:

uz zemesgabalu 0,2526 ha, /Nekustamais īpašums A/, kadastra Nr./kadastra numurs/;

uz zemesgabalu 0,2693 ha, /Nekustamais īpašums B/, kadastra Nr./kadastra numurs/;

uz zemesgabalu 0,2742 ha, /Nekustamais īpašums C/, kadastra Nr./kadastra numurs/;

uz zemesgabalu 0,2549 ha, /Nekustamais īpašums D/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Noraidīt pilnīgi prasījumu dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatu nodaļā izdarīto ierakstu par /pers. E/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais zemes īpašums B/.

Noraidīt pilnīgi prasījumu dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatu nodaļā izdarīto ierakstu par /pers. E/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais zemes īpašums D/.

Noraidīt pilnīgi prasījumu piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, dzimušai /datums/, deklarēta dzīvesvietas adrese /adrese E/, Krievija, zaudējumus – parādu 16 393,71 EUR apmērā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, un /pers. G/, personas kods /personas kods/, solidāri par labu /pers. B/, dzimušai /datums/, deklarēta dzīvesvietas adrese /adrese E/, Krievija, valsts nodevu 681,06 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9,40 EUR.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods nav, dzimušas /datums/, deklarēta dzīvesvietas adrese /adrese E/, Krievija, par labu Latvijas Republikai tiesas izdevumus ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 42,75 EUR.

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums A/, kadastra Nr./kadastra numurs/, /pers. E/ ieguvis īpašumā 2011. gada 8. jūlijā ar pirkuma līgumu. Īpašuma tiesība beigusies ar 2016. gada 8. marta pirkuma līgumu, to atsavinot /pers. G/ un ir laulātās atsevišķa manta. Nodibināta reālnasta ikmēneša maksājums 500 EUR par labu /pers. E/.

Nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums C/, kadastra Nr./kadastra numurs/, /pers. E/nbsp; ieguvis īpašumā 2011. gada 11. jūlijā ar pirkuma līgumu. Īpašuma tiesība beigusies ar 2016. gada 8. marta pirkuma līgumu, to atsavinot /pers. G/ un ir laulātās atsevišķa manta. Nodibināta reālnasta ikmēneša maksājums 500 EUR par labu /pers. E/.

Nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums B/, kadastra Nr./kadastra numurs/, /pers. E/nbsp; ieguvis īpašumā 2011. gada 8. jūlijā ar pirkuma līgumu.

Nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums D/, kadastra Nr./kadastra numurs/, /pers. E/ to ieguvis īpašumā 2011. gada 11. jūlijā ar pirkuma līgumu.

Turklāt /pers. E/pieder nekustamais īpašums /Nekustamais īpašums F/, kadastra Nr./kadastra numurs/. Zemes īpašuma tiesības nav noskaidrotas, savukārt uz zemes īpašuma atrodošos ēku /pers. E/ ieguvis īpašumā pamatojoties uz 1987.gada 23.decembra aktu par ēkas pieņemšanu ekspluatācijā.

Tiesa atzina par svarīgu apstakli, ka atbildētāji nekādus pierādījumus pušu sacīkstē, kas attiecas uz prasības pamatu, priekšmetu vai summu, nav snieguši.

Tiesa uzskata, ka prasītāja, iesniedzot pilnvaru, taisītu Jelgavā, 2013.gada 17.oktobrī pie zvērinātas notāres Vitas Krekles- Muižnieces, pierāda, ka /pers. B/ un /pers. I/ abi kopā un katrs atsevišķi pilnvarojuši /pers. E/, iegādāties jebkuru nekustamu īpašumu/dzīvokli jebkurā vietā pēc saviem ieskatiem un par cenu un uz noteikumiem pēc saviem ieskatiem, saņemt pašvaldības piekrišanu iegūt īpašumā zemi, brīvi rīkoties ar jebkuru pilnvardevēju naudas noguldījumu, kas glabājas jebkurā Latvijas kredītiestādē/pastā, saņemt skaidru naudu, veikt pārskaitījumus, iemaksas, brīvi rīkoties ar SIA "LatEastV"

kapitāldaļām, pārstāvēt kā tās dalībniekus utt..

Attiecībā uz minēto pilnvaru spriedumā norādīts, ka tai nav atpakaļejoša spēka, tā dod tiesības pilnvarniekam rīkoties pilnvardevēju uzdevumā, robežās, kas ar to noteiktas. Uzskatīt, vai atzīt, ka pilnvarojums ir attiecināms uz iepriekšēju laika periodu nav pamata.

Tiesa atzina, ka prasītājas apgalvojumi par iepriekš doto mutvārdu pilnvarojumu, doto uzdevumu, tā pieņemšanā un izpildē no atbildētāja /pers. E/ puses tiesas ieskatā nav pierādīti.

Vērtējot Jelgavas novada īpašuma pārvaldes 2016.gada 10.maija atbildi /pers. B/, no kuras izriet, ka /pers. B/ kā darījuma subjektsnbsp; var iegūt īpašumā zemes īpašumus /Nekustamais īpašums A, B, C, D/, tiesa norādīja, ka formāli iesniegtais pašvaldības paziņojums pierāda, ka prasītājai ir iespējams iegūt nekustamu īpašumu īpašumā, tomēr, tas nevar atbrīvot viņu no likumā noteiktās kārtības ievērošanas, jo tiesiskas sekas rada vienīgi tiesiski pamatota rīcība. Nav pierādījumu, ka prasītāja ir ievērojusi ar likumu noteiktu kārtību, lai iegūtu zemi savā īpašumā.

Spriedumā konstatēts, ka 2011.gada 8.jūlijā un 11. jūlijānbsp; SIA "D.L.D." kā pārdevēja un /pers. E/ kā pircējs, kopā saukti puses, noslēdza pirkuma līgumus, kur pārdevēja pārdod un pircējs pērk pārdevējai piederošos īpašumus – zemesgabalus apbūvei, kas atrodas /adrese A un B/(2011.gada 8.jūlija darījums) un /adrese C/(2011.gada 11.jūlija darījums), un /adrese D/. Nekustamo īpašumu pirkuma maksa attiecīgi ir 4000 Ls un 4100 Ls, samaksu nosakot skaidrā naudā. Pārdevējs apliecina, ka nav nekādu šķēršļu īpašuma tiesību uz nekustamo īpašumu nodošanai pircējam (2.sējuma lietas 107.-108. lapa). Pirkuma maksas saņemšana apliecināta ar parakstu uz līguma (2.4., 2.3.p.p.).

Tiesa, vērtējot liecinieka /pers. V/ (SIA "D.L.D." valdes loceklis) liecības par minēto darījumu noslēgšanas apstākļiem, un tieši par to, ka /pers. B/ ar viņu sazinājās, apskatīja zemesgabalus dabā, vēlējās tos iegādāties, secināja, ka strīdā šiem apstākļiem nav būtiskas nozīmes, jo veiktās darbības norāda uz apzinātu un gribētu likumā noteiktās kārtības neievērošanu. No minētajiem pirkuma līgumiem redzams, ka /pers. E/ ir slēdzis līgumus savā vārdā, ne kā pilnvarotā persona, tādējādi, to noslēgšana ir radījusi paliekošas tiesiskas sekas, proti, strīdus nekustamo īpašumu īpašnieks ir /pers. E/.

Tiesa konstatēja, kanbsp; /pers. B//pers. E/pārskaitījusi: 23.12.2011. - Ls 2572,15; 22.12.2011. - Ls 2035,50; 19.06.2012. – Ls 2495,95. Savukārt /pers. I/ /pers. E/pārskaitījis: 10.01.2012. - Ls 2000,01; 23.10.2011. - Ls 1569,49; 24.10.2011. - Ls 1590,93; 23.12.2011. - Ls 2572,15; 09.01.2012. - Ls 2000,01; 22.12.201. – Ls 2585,89; 12.01.2012. – Ls 2000; 17.10.2011. – Ls 1941,28; 03.09.2012. – Ls 2633,42; 18.06.2012. – Ls 2462,96. Maksājuma mērķis maksājumu iesniegumos nav norādīts (1. sējuma lietas 60. – 86.lapa). Turklāt 2013., 2014., 2015.gadā /pers. B/ "Trasta Komercbanka" veikusi regulārus maksājumus uz /pers. E/ kontu, norādot dažādus pārskaitījuma veikšanas mērķus, piem., rēķina parāda apmaksai, kravas piegāde, par celtniecības materiāliem, konta papildināšana par mēbelēm u.c. (1. sējuma lietas 87. – 111.lapa).

Tiesa, konstatējot, ka lietas materiāliem, pievienota, iespējams elektroniskā pasta sarakste starp pusēm (1.sējuma lietas 112.-209.lapa), nevērtēja šo saraksti kā pierādījumu lietā, uzskatot, ka tai nav būtiskas nozīmes lietā. Tajā pašā laikā, atsaucoties uz Elektronisko dokumentu likuma normām un Dokumentu juridiskā spēka likuma normām, tiesa atzina, ka pievienotajām elektroniskā pasta vēstulēm nav dokumentu juridiskā spēka.

Tiesas ieskatā apstāklis, ka nauda iegūta no prasītājas, nepierāda viņas īpašuma tiesības uz zemes īpašumiem. Nav šaubu, ka /pers. E/ pārvada īpašumus. Nav pierādījumu, ka prasītāja pati valda īpašumus. Nav pamata uzskatīt, ka /pers. E/, slēdzot zemes pirkuma līgumus, to darījis prasītājas vārdā un/vai vietā, viņas uzdevumā, vai, apejot viņas tiesības un likumīgās intereses, kā arī, ka šie darījumi slēgti tikai skata pēc, nolūkā apslēpt aiz kāda cita darījuma. Civillikuma 1438., 1439.panta piemērošanai un tiesiskajām sekām strīdā nav pamata. Tāpat, nav pamata uzskatīt, ka šie darījumi ir šķietami (fiktīvi).

Spriedumā norādīts, ka simulatīvi darījumi ir tādi, kas slēpj no trešajām personām tiesisko attiecību patieso raksturu. Pati prasītāja vēlējusies ar pirkuma līgumiem radīto objektīvo tiesisko seku iestāšanos, jo bijusi klāt pie darījumu slēgšanas, ar savu gribas izteikumu akceptējusi /pers. E/ gribu un rīcību noteiktu tiesisku seku iegūšanai. Tikai tad, ja tiek apietas kreditoru intereses, ir pamats piemērot Civillikuma 1415.pantu. Darbības, kas pretējas likumiem vai labiem tikumiem, likums neaizsargā.

Vērtējot prasītājas viedokli, ka atbildētāju /pers. E/ un SIA "D.L.D" noslēgtie nekustamo īpašumu pirkuma līgumi ir atzīstami par simulatīviem darījumiem, tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1439.pantu, atzina, ka nav nekāda pamata uzskatam, ka /pers. E/ pirkuma līgumus slēdzis bez gribas.

Tiesa ir ņēmusi vērā, ka /pers. B/ norāda uz savu gribu pirkt zemi, kā arī to, kā tā izpaužas: viņa meklē zemes īpašumus, tos atrod, apskata, vienojas par pirkumu, bet tajā pašā laikā viņa nesaņem pašvaldības piekrišanu, kam ir būtiska nozīme, jo šīs pašvaldības tiesības un pirkuma līguma dalībnieku pienākums ir noteikts ar likumu. /pers. E/ to dara savā vārdā, nevis /pers. B/ vārdā/vietā. Viņam, /pers. E/, nemaz nav šādas pilnvaras, ka viņš ir tiesīgs rīkoties /pers. B/ vai kādas citas personas vārdā/vietā. Secīgi, tam nevar būt tiesisku seku. Tiesa ir ņēmusi vērā, ka /pers. E/ veica visas nepieciešamās darbības darījumu noslēgšanai, t.sk., pašvaldībā, īpašumu tiesību koroborēšanā, tiesa secināja, ka prasības apmierināšanai šajā daļā nav ne tiesiska, ne faktiska pamata, tādēļ tā kā nepamatota ir jānoraida.

Tiesa uzskata, ka ticami, ka starp /pers. B/ un /pers. E/ bijusi kāda vienošanās, uz ko tieši norāda kā naudas pārskaitījumi, tā veiktās darbības līgumu noslēgšanā, tomēr, nepašaubāmi, tā bija vērsta uz to, lai apietu likumu. Tiesai nav zināmi apsvērumi, kuru dēļ šāda rīcība veikta, bet noskaidrotie fakti norāda uz to, ka pašai /pers. B/ nebija šķēršļu slēgt darījumus, saņemt pašvaldības akceptu.

Spriedumā norādīts, ka viss, kas tiek uzbūvēts uz zemes īpašuma, pieder tās īpašniekam. Arī tad, ja būves un ēkas tiek būvētas citas personas uzdevumā un par tās līdzekļiem. Vienošanās par to, ka īpašumi tiks atsavināti (pārdoti vai dāvināti) ar saskanīgu gribas izteikumu nav nostiprināti. Tas, ka /pers. E/, iespējami un ticami, rīkojies ar naudas līdzekļiem, ko saņēmis no /pers. B/, kā arī viņas uzdevumā, neatbrīvo no tiesiskajām sekām šajā gadījumā, jo primārā nozīme, un attiecīgi sekas, ir tam, kurš ir zemes īpašuma īpašnieks, ja vien nav pierādīts nodoms vai vienošanās atsavināt nekustamos īpašumus. Šāds nodoms no abām pusēm noteikti nav pierādīts, iegūtie pierādījumi to tieši vai netieši nepierāda (sk. Civilprocesa likuma 96., 97., 104.pantu). Tas, ka to vēlas prasītāja, bet to noliedz atbildētājs, nepierāda šādas saskanīgas gribas izteikumu un tam nepieciešamās un tiesiskās sekas.

Norādīts, ka zemes un būves uz tās ir nedalāms, vienots nekustams īpašums, prasībai atzīt īpašuma tiesības prasītājai, nav pamata. Ir jāievēro Civillikuma 968.pantā ietvertais objekta vienotības princips.

Tiesa atsaukusies arī Civillikuma 2298.pantu, kas paredz, ka pilnvarnieks, kas nepareizi ziņo pilnvarotājam par savu uzdevumu, atbild par zaudējumiem, kas no tam cēlies.

Vērtējot lietas materiāliem pievienotos pierādījumus, no kuriem izriet, ka /pers. B/ vairākkārt ir pārskaitījusi /pers. E/ ievērojamas naudas summas, tiesa secināja, ka prasītāja ir vērtējama kā /pers. E/ kreditors, jo nav pamata uzskatīt, ka naudas līdzekļi būtu tikuši dāvināti.

Tiesa atzina, ka prasītājai ir vien prasījuma tiesības uz naudas līdzekļiem, kas nodoti atbildētājam, jo naudas līdzekļu nodošana un saņemšana, atbilstoši pušu norādītajam pamatam atbilst Civillikuma 1934., 1943. panta noteikumiem un iespējamiem zaudējumiem.

Spriedumā konstatēts, ka /pers. E/ laulātās /pers. G/ īpašuma tiesības uz strīdus nekustamiem īpašumiem /Nekustamais īpašums A un C/, pamatojoties uz 2016.gada 8.martā noslēgtajiem pirkuma līgumiem 2016.gada 14.aprīlī un 2016.gada 11.aprīlī koroborētas zemesgrāmatā, nosakot īpašumus kā /pers. G/ atsevišķu mantu un nodibinot reālnastu – ikmēneša maksājumu 500 EUR par labu /pers. E/ (1. sējuma lietas 21.-22., 25.-26.lapa). Nav pamata uzskatīt, ka līgumi tiek pildīti.

Tāpat, nav strīda, ka /pers. E/ un /pers. G/ ir laulātie. Iekams noteikti nav pierādīts pretējais, saskaņā ar Civillikuma 1.pantu, piemērojot Civillikuma 84.pantu, secināms, ka /pers. G/ bija zināms vai ticami bija jāzina, ka /pers. B/ ir /pers. E/ kreditors.

Tiesa ir atsaukusies uz tiesību doktrīnu, kā arī judikatūru, kas attiecināma uznbsp; jautājumu par labticīga ieguvēja aizsardzību.

Uzskatot, ka /pers. B/ ir vērtējama kā /pers. E/ kreditors, tiesa atzina darījumi starp atbildētājiem /pers. E/un /pers. G/nbsp; tikuši noslēgti ar mērķi izvairīties no atbildības. Līdz ar to nav nekāda pamata uzskatīt /pers. G/ par labticīgu nekustamo īpašumu ieguvēju, kuru likums aizsargā.

Minēto apsvērumu dēļ judikatūra, uz kuru atsaukusies atbildētāja, strīdā netiek piemērota, jo likums un tiesa atbildētāju neaizsargā, jo viņa nav atzīstama par labticīgu ieguvēju.

Tātad darījumi, uz kuru pamata /pers. E/ atsavinājis nekustamos īpašumus savai laulātajai, liecina, ka tie ir prettiesiski darījumi (Civillikuma 1415.pants), jo darījumi slēgti pēc tam, kad saņemts paziņojums no prasītājas ar aicinājumu sakārtot mantiskas attiecības, brīdinot par iespējamām sekām. Atsavināti tieši tie zemesgabali, uz kuriem notikusi būvniecība. Nekādi ticami argumenti šajā sakarā no atbildētāju puses nav izvirzīti.

Vērtējot prasību daļā par zaudējumu- parāda piedziņu prasījumu, tiesa izdarīja secinājumus, ka lietā esošie pierādījumi nepierāda, ka šādi zaudējumi prasītājai radušies. Proti, pierādot naudas līdzekļu aizdošanas faktu, naudas līdzekļu nodošanu ar mērķi, nevar nošķirt, kādu naudas summu kā zaudējumus atprasa prasītāja.

Tiesa secināja, ka prasītāja nav pierādījusi prasījuma zaudējumu piedziņai nepieciešamos priekšnosacījumus, bet prasījumam kā parādam, iztrūkst noteikti norādītu un tiesā pierādītu pierādījumu par šādas naudas summas kā parāda atprasījuma tiesībām un atbildētāja pienākumam samaksāt pieprasīto naudas summu. Tiesas ieskatā iesniegtie pierādījumi, sniegtie paskaidrojumi pierāda, ka prasītājas mērķis ir naudas līdzekļu kā zaudējumu, t.i., mantiski novērtējama pamet uma atgūšana.

Atsaucoties uz Civillikuma 1770., 1771., 1772.pantu, spriedumā norādīts, ka zaudējumu kā mantiski novērtējama pamet uma apmērs ir noteikti nosakāms pēc principa, ka šis pamet ums jau cēlies un nav priekšā stāvošs, tātad ir tagadējās mantas samazinājums. Šāds pamet ums ir noteikti pierādāms.

Novērtējot liecinieku /pers. A/ un /pers. J/ liecības, tiesa norādīja, ka tai nav šaubu, ka liecinieku liecības ir patiesas, ka viņi ir veikuši kādus darbus /pers. E/ īpašumā /Nekustamais īpašums F/, par summu, kura nav nosakāma, un, iespējams, par naudas līdzekļiem, ko /pers. E/ saņēmis no /pers. B/, bet nodalīt tos no citiem maksājumiem, lai būtu pamats tos saistīt ar maksājumiem par veiktajiem darbiem lieciniekiem, nav pamata.

Par iespējamiem likuma pārkāpumiem, nodarbinot lieciniekus un veicot maksājumus, apejot tam likumā noteikto kārtību, tiesa pieņēma blakus lēmumu.

Prasītāja/pers. B/ par Jelgavas tiesas 2017.gada 1.jūnija spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka lietā ir nepareizi konstatēti fakti, nepareizi un nepilnīgi vērtēti pierādījumi, sniegts nepareizs lietas apstākļu juridiskais novērtējums un nepareizi piemērotas materiālo tiesību normas. Prasītāja spriedumu pārsūdz prasības noraidītajā daļā, izņemot prasījumu par zaudējumu piedziņu.

Prasītājas ieskatā ar lietā esošajiem pierādījumiem, Valsts zemes dienesta sniegto atbildes vēstuli uz prasītājas pieprasījumu, zvērinātas tiesu izpildītājas Agneses Celhertes veiktā fakta fiksēšana, Būvvaldes sniegtās atbildes uz prasītājas pieprasījumu, liecinieku liecībām, ir pierādīts, ka uz nekustamajiem īpašumiem /Nekustamais īpašums A un C/, atrodas uzceltās ēkas un būves.

Ar zvērinātas tiesu izpildītājas Agneses Celhertes veikto fakta fiksēšanu pierādīts, ka nekustamo īpašumu faktiski lietoja Prasītāja un viņas vīrs, īpašumā turot savu personīgo mantu un SIA "LatEast V" piederošo tehniku.

Pierādīts, ka visas darbības, saistībā ar zemes pirkšanu, ēku būvprojektu izstrādāšanu, būvniecību ir apmaksātas ar /pers. B/ un viņas laulātā /pers. I/ naudas līdzekļiem.

Prasītāja ir pierādījusi savu klātbūtni pie nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums A, B, C, D/, pirkšanas, kā arī to, ka tieši prasītāja noorganizēja minēto darījumu norisi un tie tika iegādāti par prasītājas naudas līdzekļiem. Prasītājas ieskatā viņas klātbūtne pie darījumu slēgšanas pierāda prasītājas gribu iegūt īpašumā nekustamos īpašumus.

Elektroniskā pasta sarakste starp prasītāju un atbildētāju - /pers. E/ pierāda, ka /pers. E/ ir rīkojies un darbojies prasītājas uzdevumā, pilnvarojumā un par prasītājas līdzekļiem, par ko attiecīgi /pers. E/ regulāri prasītājai atskaitījās.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa motīvu daļā ir uzsvērusi, ka atbildētāji nekādus pierādījumus, kas attiecas uz prasības pamatu, priekšmetu vai summu, nav iesnieguši, kam prasītāja nepiekrīt un norāda, ka tiesa nav ievērojusi Civilprocesa likuma normas un nav pareizi piemērojusi Civillikuma materiālo tiesību normas, proti, tiesa nav pareizi piemērojusi Civillikuma 1404.pantu, 1427.pantu, 1438.pantu, 1439.pantu, 1488.pantu, 1533.pantu un 2289.pantu. Tiesa nav ievērojusi arī Civilprocesa likuma 93.panta ceturtajā daļā, 97.panta pirmajā un trešajā daļā, 190.panta otrajā daļā un 193.panta piektajā daļā noteikto.

Prasītāja uzskata, ka, vērtējot 2011.gada 8.jūlija un 2011.gada 11.jūlija noslēgtos pirkuma līgumus, pirmās instances tiesa nav vērtējusi /pers. E/ gribu iegūt savā īpašumā nekustamos īpašumus. Tā pat arī pats /pers. E/ pušu sacīkstē nav izmantojis savas tiesības un pamatojis gribas momentu minētajā pirkuma līgumā. Uz faktu, ka /pers. E/ nepastāvēja patiesa vēlme iegūt īpašumānbsp;nbsp; 2011. gadanbsp;nbsp; 8. jūlijānbsp; unnbsp;nbsp; 2011. gadanbsp;nbsp; 11. jūlijānbsp; iegādātosnbsp;nbsp; nekustamos īpašumus norāda vairāki apstākļi:

/pers. E/ jau piederēja nekustamais īpašums - zemesgabals un uz tā esošā dzīvojamā ēka, kas atrodas /adrese F/, kas ir viņa un viņa sievas /pers. G/ dzīvesvieta.

/pers. E/nav iesniedzis nekāda veida pierādījumus, par to, ka viņa rīcībā 2011.gadā bija naudas līdzekļi strīdus nekustamo īpašumu iegādei un ēku būvniecībai.

Gan /pers. E/, gan arī /pers. G/ ir pensionāri, līdz ar tonbsp; maz ticami un iespējami, ka /pers. E/ ir bijuši naudas līdzekļu uzkrājumi, lai veiktu celtniecību vai norēķinātos ar prasītāju par aizdotajiem naudas līdzekļiem. Vēl jo vairāk, nav saprotama tiesas motivācija norādot, ka prasītāja varētu būt |aizdevusi naudu minēto darījumu noslēgšanai un ēkas būvniecībai.

Prasītāja uzsver, ka viņa, būdama /pers. E/ radiniece, bija personīgi pazīstama ar abiem atbildētājiem /pers. E/ un /pers. G/ jau pirms darījumu slēgšanas, kā arī zināja par viņu vecumu, mantisko stāvokli, tāpēc arī zināja, ka viņu rīcībā nebūtu naudas līdzekļu, ko atdot, ja prasītāja kļūtu par viņu kreditoru.

Prasītāja uzskata, ka, izvērtējot šos apstākļus, ir pamats secināt, ka /pers. E/ nedz ir vēlējies, nedz arī būtu varējis noslēgt minētos pirkuma līgumus uz sava vārda, kā vien gadījumā, ja viņš rīkotos kādas citas personas uzdevumā. Arī prasītājas pārskaitītās naudas summas apliecina to, ka /pers. E/ ir rīkojies prasītājas interesēs un uzdevumā.

Prasītājas ieskatā /pers. E/ darbībās nav konstatējami visi Civillikumā noteiktie tiesiska darījuma elementi, jo trūkst /pers. E/ gribas izteikuma un ī sturna. Līdz ar to līgumi ir atzīstami par simulatīviem un līdz ar to ir pamats prasīt tos atzīt par spēkā neesošiem.

Turklāt apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav pareizi piemērojusi Civillikuma 1438.pantu un 1439.pantu.

Civillikuma 1438.pantas nosaka, ja griba izteikta tikai izskata pēc, tad tai nav nekādu tiesisku seku, ja vien ar to nav saistīts prettiesīgs trešās personas maldinājums.

Savukārt, Civillikuma 1439. pantsnbsp; nosaka, kanbsp; darījumsnbsp; irnbsp; gannbsp; nopietni gribēts, bet apslēpts aiz kāda cita darījuma,

tad pirmais ir spēkā, ja vien ar to nav bijis nolūka pievilt trešo personu vai vispār izdarīt kaut ko prettiesīgu; bet otrs, tikai izskata pēcnbsp; noslēgtaisnbsp; darījums, palieknbsp; spēkā tikainbsp; tiktāl, ciktālnbsp; tas izrādās par vajadzīgu pirmā uzturēšanai spēkā.

Prasītāja uzsver, ka pirmās instances tiesas secinājumi ir nepareizi, jo prasītāja nekad nebija nodevusi savas tiesības /pers. E/. Prasītāja no /pers. E/ puses ir tikusi maldināta. Pie 2011.gada pirkumu līgumu noslēgšanas Prasītāja bija ieradusies Latvijā, ko apliecina arī liecinieku liecības. Prasītāja bija ieradusies ar mērķi iegādāties nekustamos īpašumus dzīvojamās mājas celtniecībai. Jau sākotnēji, kad /pers. E/ uzaicināja savu māsu /pers. H/ un viņas meitu (Prasītāju) atbraukt uz Latviju, viņš norādīja, ka prasītājai kā Krievijas pilsonei ir ierobežotas tiesības iegūt savā īpašumā nekustamo īpašumu un norādīja, ka tas ir sarežģīts process.

Tā kā prasītāja izlēma nākotnē pārcelties dzīvot Latvijā, tad, lai netiktu vilcināts laiks un sāktos mājas būvniecības darbi, prasītāja mutvārdos pilnvaroja /pers. E/. Attiecīgi viņš tika pilnvarots prasītājas vārdā iegādāties nekustamos īpašumus, kā arī veikt dzīvojamās mājas būvniecību prasītājas vārdā.

Prasītājas norādītos apstākļus, kas izklāstīti iepriekš, apstiprina liecinieku liecības, ar kurām pierādīts, ka par mājas īpašnieci tika uzskatīta tieši prasītāja, savukārt visām iesaistītajām personām bija zināms, ka /pers. E/ ir uzticēts organizēt būvniecības darbus, tas ir, rīkoties prasītājas uzdevumā un prasītājas labā.

Prasītāja uzskata, ka spriedumā konstatēto apstākļu kopums ir pamatsnbsp; secinājumam, ka prasītāja ir norādījusi pamatotus argumentus tam, kāpēc /pers. E/ rīcība ir uzskatāma par prasītājas maldināšanu, kā arī tas izriet no faktiskās situācijas, ka šobrīd, kaut arī prasītāja pilnvaroja iegādāties īpašumus uz sava vārda, tomēr faktiski nekustamie īpašumi vēl joprojām ir reģistrēti uz /pers. E/ vārda, bet faktiski nekustamajā īpašumā uzturas, dzīvo un labiekārto to tieši prasītāja. Īpaši jāņem vērā apstāklis, ka lietas izskatīšanas laikā tika konstatēts, ka arī pašam /pers. E/ bija nepieciešama atļauja nekustamā īpašuma reģistrēšanai uz sava vārda un viņš maldināja prasītāju, ka tikai viņai tas būtu apgrūtinošs un laikietilpīgs process. Savukārt prasītāja ir iesniegusi izziņu no Jelgavas pašvaldības, kas apstiprina to, ka viņai nav šķēršļu iegādāties nekustamos īpašumus Latvijā.

Prasītājas ieskatā tiesas secinājums par to, ka viņas rīcība, pieļaujot šādu līgumu noslēgšanu, ir bijusi prettiesiska, nav pareizs, jo prasītājas rīcība, apzināti pieļaujot citas personas kā pircēja iestāšanos, bija pamatota ar /pers. E/ maldīgi sniegto informāciju, tāpēc arī prasītāja pilnvaroja mutvārdos /pers. E/ slēgt šos darījumus, un prasītājas rīcībā nav saskatāma pat teorētiski iespējama prettiesiska darbība. Prasītāja norāda, ka izbēgšana no kreditoriem nav vienīgais pamats, lai atzītu darījumus par spēkā neesošiem. Šajā gadījumā /pers. E/ darbībās saskatāma maldība, tādējādi ietekmējot prasītājas gribu, kas arī rada pamatu prasītājai lūgt atzīt pirkuma līgumus par spēkā neesošiem.

Pausts viedoklis, ka tiesa nav pareizi piemērojusi Civillikuma 1488.pantu. Civillikuma 1488.pants nosaka tiesiskas sekas darījumiem, kuru noslēgšanā ievērotas likuma prasības par rakstveida formu. Turklāt minētā panta 1.punkts nosaka tiesiskas sekas gadījumam, kad darījuma dalībnieki to ir izpildījuši.

Tiesa spriedumānbsp; norāda, kanbsp;nbsp; prasītājasnbsp;nbsp; iepriekšnbsp;nbsp; dotsnbsp;nbsp; mutvārdu pilnvarojums, dotais uzdevums, tā pieņemšana un izpilde no atbildētāja /pers. E/ puses noteikti nav pierādīts un iegūto pierādījumu kopums to izslēdz, bet nav veikusi pierādījumu analīzi, pamatojot, ka /pers. E/ nebūtu pieņēmis pilnvarojumu un to izpildījis.

Prasītāja ir iesniegusi tiesā šādus pierādījumus: banku kontu izdrukas, kas apliecina naudas pārskaitījumus /pers. E/, kā arī tika iesniegta elektroniskā pasta sarakste starp /pers. E/ un prasītāju, kura apliecina, ka /pers. E/ laika posmā no 2011.gada līdz 2015.gadam ir atskaitījies prasītājai par veiktajiem darbiem viņai piederošajā īpašumā. Vērtējot minētos pierādījumus kopsakarā iespējams novērot būtisku sakritību, ka /pers. E/ atskaitās prasītājai par veiktajiem darbiem, kā arī lūdz pārskaitīt naudu rēķinu apmaksai. No minētā secināms, ka starp prasītāju un /pers. E/ ir pastāvējusi vienošanās par nekustamā īpašuma celtniecību prasītājai.

Apelācijas sūdzībā ir pausts viedoklis, ka tiesa nav ievērojusi arī Civilprocesa likuma 8.panta otrās daļas, 93.panta ceturtās daļas, 159.panta prasības, nevērtējot pušu elektroniskā pasta saraksti.

Ņemot vērā to, ka tiesas ieskatā nav pierādīta mutvārdu pilnvarojuma pastāvēšana, bet uz mutvārdu pilnvarojumu tieši ir pamatota prasītājas prasība, tad tiesai bija jāpaziņo to pusēm un jānorāda termiņš pierādījumu iesniegšanai, lai iegūtu pilnīgus pierādījumus par būtiskiem strīda jautājumiem. Tikai tā būtu iespējams novērst jebkādas šaubas par pilnvarojuma pastāvēšanu. Šajā gadījumā tiesai vajadzēja pieprasīt iesniegt elektroniskā pasta saraksti atbilstoši likumam noteiktajai kārtībai, kas secīgi pamatotu mutvārdu pilnvarojuma esamību starp prasītāju un atbildētāju /pers. E/ kopš 2011. gada.

Konkrētajā gadījumā prasītaja iesniedza pierādījumus, bet tiesa tos noraidīja, bet secinājumus par to norādījusi spriedumā, noklusējot to tiesas sēdē.

Līdz ar to prasītāja uzskata pirmās instances tiesas secinājumus par sasteigtiem, jo tiesa acīmredzami neizpildīja ar Civilprocesa likuma 8.panta otro daļu,

93.panta ceturto daļu, 159.pantu uzlikto pienākumu izskaidrot lietas dalībniekiem viņu tiesības unnbsp; pienākumus, procesuālonbsp;nbsp; darbībunbsp; izdarīšanasnbsp; vai neizdarīšanas sekas.

Turklāt prasītāja uzsver, ka pirmās instances tiesa nepareizi piemēroja Civilprocesa likuma 110.panta noteikumus, jo spriedumā norādīja, ka prasītājasnbsp; iesniegtie pierādījumi pārbaudāmi un daļā no tiem vērtējami, pamatojoties uz Dokumenta juridiskā spēka likumu un Elektronisko dokumentu likumu. Savukārt prasītāja uzskata, ka iesniegtā elektroniskā pasta sarakste vērtējama kā „citi raksti". Turklāt tiesai bija jāņem vērā, ka elektronisko vēstuļu autors ir pats /pers. E/.

Civilprocesa likuma komentāros norādīts, ka tiesa nav tiesīga izvēlēties, kurusnbsp; pierādījumus vērtēt un kurus atstāt bez vērtēšanas, ja pierādījumi iesniegti un tiesa tos pieņēmusi, tad tiesai obligāti jāpārbauda visi pieteiktie pierādījumi (Civilprocesa likuma 183.panta pirmā daļa) un jādod tiem vērtējums. Norāde spriedumā, ka lietas materiālos ir pretrunīgi pierādījumi nevar būt pamats prasības noraidīšanai, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu un 193.panta piekto daļu tiesai šie pierādījumi jāvērtē, norādot attiecīgus argumentus (Latvijas Republikas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2006.gada 11.janvāra spriedums lietā Nr. SKC-16/2006) (sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. - Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2011, 273.lpp).

Prasītājanbsp; uzskata, kanbsp;nbsp; tiesa pretējinbsp;nbsp; Civilprocesanbsp;nbsp; likumanbsp;nbsp; 97.panta noteikumiemnbsp;nbsp; nevērtēnbsp;nbsp; visusnbsp;nbsp; pierādījumusnbsp;nbsp; kopsakarā. Tiesanbsp;nbsp; akceptēnbsp;nbsp; atbildētāja apgalvojumus, lai gan tie nav pamatoti ar lietā iesniegtiem pierādījumiem.

Prasītājai nav saprotama loģiska struktūra secinājumam, ka /pers. E/ pārskaitītie naudas līdzekļi ir uzskatāmi par aizdevumu, un prasītājanbsp; attiecīgi uzskatāma par kreditori, jo lietas dalībnieki savos paskaidrojumos ir snieguši pretēju viedokli.

Prasītāja ir norādījusi, ka minētā nauda pārskaitītanbsp; uz mutvārdu pilnvarojuma pamata, saskaņā ar kuru /pers. E/ ir veicis visas darbības, kuras saistītas ar nekustamo īpašumu iegādi un ēku celtniecību. Savukārt /pers. E/pārstāvis norādīja, ka viņš pats (/pers. E/) aizdevis prasītājai naudas līdzekļus un visa prasītājas sūtītā nauda ir uzskatāma par parāda atmaksu.

Apelācijas sūdzībā ir izteikti arī iebildumi pret liecinieku /pers. M/, /pers. A/ un /pers. J/ liecību novērtēšanu, kas prasītājas ieskatā veikta

neatbilstoši Civilprocesa likuma 97.panta prasībām.

Turklāt spriedumā tiesa norāda uz prasītājas prettiesisku rīcību, tomēr spriedumā nav norādīts, kādas tieši ir prasītājas nelikumīgi veiktās darbības tiesas ieskatā. No tā secināms, ka tiesa nav ievērojusi Civilprocesa likuma 190.pantu.

Prasītāja atkārtoti uzsver, ka vienīgais iemesls, kāpēc nekustamie īpašumi tika reģistrēti uz /pers. E/ vārda, ir tas, ka prasītājai tika sniegta maldīga informācija par to, ka uz viņas vārda tas būs neiespējami vai tas būs ļoti sarežģīts process.

Apelācijas sūdzībā ir pausts viedoklis, ka pirmās instances tiesa lietas faktiskos apstākļus ar dažādu saturu nav nošķīrusi un nav vērtējusi pēc katrai faktiskajai situācijai atbilstošu tiesību normu sastāva pazīmēm.

Apelācijas sūdzības iesniedzēja lūdz apgabaltiesu prasību apmierinot prasījumus, kurus noraidīja pirmās instances tiesa, izņemot prasījumu par zaudējumu piedziņu.

Jelgavas tiesas 2017.gada 1.jūnija spriedums /pers. B/ prasības apmierinātajā daļā, kā arī prasības noraidītajā daļā par zaudējumu piedziņu netika pārsūdzēts. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta otrās daļas nosacījumiem minētais spriedums tā nepārsūdzētajā daļā stājies likumīgā spēkā.

Apelācijas instances tiesai pušu strīds tika pakļauts izskatīšanai daļā par 2011.gada 8.jūlijā un 2011.gada 11.jūlijā starp /pers. E/ un SIA "D.L.D." noslēgto pirkumu līgumu atzīšanu par simulatīviem un spēkā neesošiem, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītājas /pers. B/ pilnvarotie pārstāvji /pers. C/ un /pers. D/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja. Paskaidrojumos apstiprināja apelācijas sūdzībā norādīto.

Atbildētāja/pers. E/ pilnvarotais pārstāvis /pers. F/ (zvērināta advokāta prakse ir apturēta) prasību un apelācijas sūdzību neatzina par pamatotām. Paskaidrojumos pārstāvis apstiprināja rakstveida paskaidrojumos norādīto. Sniedzot atbildes uz tiesas jautājumiem atbildētāja pārstāvis nenoliedza, ka atbildētājs uzturēja kontaktus ar prasītāju, izmantojot e-pastu, kā arī neapstrīdēja lietai pievienotās e-pasta sarakstes autentiskumu. Sakarā ar atbildētāja pozīciju, ka prasītāja pārskaitīja viņam naudas līdzekļus aizdevuma atdošanai, precizēja, ka tādā veidā ar viņu norēķinājās par mantojumu, ko atstāja viņa tēvs, kurš nomira Vladivostokā 1997.gadā. Visu mantojumu pieņēma atbildētāja māsa ar norunu, ka tad, kad brālim būs nepieciešama nauda, tad viņa izmaksās viņa daļu naudā.

Atbildētājas SIA "D.L.D." pārstāvis – prokūrists /pers. M/ netika pielaists lietas izskatīšanā kā SIA "D.L.D." pārstāvis, jo pirmās instances tiesā viņš tika pratināts kā liecinieks. Šāds lēmums tika pieņemts 2018.gada 8.janvāra tiesas sēdē, un tas ir fiksēts tiesas sēdes protokolā (6.sējuma lietas 21.-26.lapa). /pers. M/ izskaidrots, ka SIA "D.L.D." var pilnvarot citu pārstāvi piedalīties šīs lietas izskatīšanā, izskaidrojot arī šādas darbības neizdarīšanas procesuālās sekas, kas fiksēts 2018.gada 27.marta tiesas sēdes protokolā (6.sējuma lietas 50.lapa). Ņemot vērā, ka SIA "D.L.D." nav pilnvarojusi citu pārstāvi piedalīties šīs lietas izskatīšanā, Civillietu tiesu kolēģija 2018.gada 5.novembra tiesas sēdē nolēma izskatīt lietu bez SIA "D.L.D." pārstāvja piedalīšanas.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas /pers. B/ pārstāvju /pers. C/ un /pers. D/, atbildētāja /pers. E/ pārstāvja /pers. F/, paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, novērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka /pers. B/ prasība tās izskatāmajā daļā ir apmierināma daļēji. Civillietu tiesu kolēģijas apsvērumi ir sekojoši.

Civillietu tiesu kolēģija konstatēja, ka starp atbildētājiem /pers. E/ kā pircēju un SIA "D.L.D." kā pārdevēju nbsp; tika noslēgti sekojoši pirkuma līgumi:

2011.gada 8.jūlija pirkuma līgums par zemesgabala 0,2526 ha platībā, kas atrodas /adrese A/, kadastra Nr./kadastra numurs/, pirkšanu-pārdošanu unnbsp; zemesgabala 0,2693 ha platībā, kas atrodas /adrese B/, kadastra Nr./kadastra numurs/, pirkšanu- pārdošanu (2.sējuma lietas 107.lapa);

2011.gada 11.jūlija pirkuma līgums par zemesgabala 0,2742 ha platībā, kas atrodas /adrese C/, kadastra Nr./kadastra numurs/, pirkšanu-pārdošanu unnbsp; zemesgabala 0,2549 ha platībā, kas atrodas /adrese D/, kadastra Nr./kadastra numurs/(2.sējuma lietas 108.lapa).

Gan no /pers. B/ prasības pieteikuma, gan no viņas apelācijas sūdzības izriet, ka prasītāja uzskata, ka minētie darījumi neatspoguļo /pers. E/ patieso gribu iegādāties šos īpašumus savā īpašumā. Prasītāja pauž uzskatu, ka šie darījumi ir noslēgti viņas uzdevumā, un faktiski /pers. E/, noslēdzot šos darījumus rīkojies kā prasītājas pilnvarnieks, īstenojot viņas gribu iegādāties šos īpašumus savā īpašumā. Viņa netika uzrādīta pirkuma līgumos kā pircēja tā iemesla dēļ, ka bija maldināta no atbildētāja /pers. E/ puses, ka viņai būs apgrūtinoši vai pat neiespējami iegādāties šos nekustamos īpašumus pirkuma ceļā, jo viņa nav Latvijas Republikas pilsone.

Prasītāja, atsaucoties uz Civillikuma 1439.pantā iekļauto normu par apslēpto darījumu, pauž uzskatu, ka šie līgumi ir simulatīvi un līdz ar to ir pamats atzīt tos par spēkā neesošiem.

Vērtējot prasītājas argumentus, kas attiecināmi uz pilnvarojuma līguma pastāvēšanu starp prasītāju un atbildētāju /pers. E/ apstrīdēto darījumu noslēgšanas brīdī, Civillietu tiesu kolēģija ņem vērā sekojošo.

Saskaņā ar Civillikuma 2289.pantu ar pilnvarojuma līgumu viena puse (pilnvarnieks, uzdevuma ņēmējs) uzņemas izpildīt otrai (pilnvaras devējam, pilnvarotājam, uzdevuma devējam) zināmu uzdevumu, bet pilnvaras devējs apņemas pilnvarnieka rīcību atzīt sev par saistošu.

2013.gada 17.oktobrī prasītāja /pers. B/ un /pers. I/ izsniedza atbildētājam /pers. E/ notariālo pilnvaru iegādāties jebkuru nekustamo īpašumu, parakstīt pirkuma līgumu, parakstīt nostiprinājuma lūgumus īpašuma tiesību reģistrēšanai, veikt norēķinus, saņemt pašvaldības piekrišanu iegūt īpašumā zemi un veikt citas darbības (1. sējumanbsp; lietas 43.-44.lapa).

Vērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus un liecinieku liecības, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pilnvarojuma līguma attiecības pastāvēja starp /pers. B/ un /pers. E/ arī pirms pilnvara tika noformēta rakstveidā.

Civillikuma 2290.pants paredz, ka pilnvarojuma līgumu nodibina ar līdzēju vienošanos, kas var notikt arī klusējot, ja kāds apzināti pielaiž trešo personu vest savas lietas.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka personai, kurai uzdevums ir dots, sava griba noslēgt līgumu ir jāizsaka vismaz konkludenti, jo pilnīga bezdarbība nav pietiekama. Praksē pilnvarojuma līgums bieži tiek noslēgt ar pilnvarnieka konkludentu piekrišanu, par kuru liecina tas, ka pilnvarnieks sāk rīkoties atbilstoši pilnvarai (sk.Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401-2400.p.). Otrais izdevums. Autoru kolektīva prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- R.:Mans Īpašums, 575.lpp.).

Civillietu tiesu kolēģijas secinājumi par pilnvarojuma līguma attiecību pastāvēšanu pušu starpā pirkuma līgumu noslēgšanas brīdī, ir izdarīti, novērtējot šādus pierādījumus.

SIA "D.L.D." valdes loceklis /pers. M/, būdams nopratināts pirmās instances tiesā kā liecinieks, liecināja, ka sabiedrībai bija interese pārdot zemesgabalus. Viņš (liecinieks) iepazina /pers. B/, kad viņa piezvanīja sakarā ar sludinājumu. Viņa piedalījusies pārrunās un apskatīja īpašumus dabā.

/pers. E/ arī piedalījies./pers. B/pilnvaroja /pers. E/ un /pers. E/ pirka, reģistrēja uz sevi tos īpašumus. Sabiedrībai nebija nozīmes, ar ko tiek slēgts līgums. Pie notāra bija visi trīs. Piedalījās arī /pers. V/ un /pers. I/. /pers. B/ teica, ka viņa neatrodas uz vietas un pilnvaro /pers. E/.

Liecinieks/pers. A/, kurš pēc /pers. E/ uzaicinājuma veicis celtniecības darbus /adrese C/, liecināja, ka no iepazīšanās brīža sapratis, ka tas ir /pers. B/ īpašums. /pers. E/objektā bija darbu organizators, piegādāja nepieciešamo, maksāja algu. Algu vēlāk turpināja maksāt /pers. E/ māsa /pers. H/.

Liecinieks/pers. J/, kurš arī veicis celtniecības darbus /adrese C/, pirmās instances tiesā liecināja, ka no paša sākuma zināja, ka īpašumus pērk /pers. B/ un viņš (liecinieks) veic celtniecības darbus priekš /pers. B un pers. I/. /pers. B un pers. I/ bija atbraukuši kā īpašnieki pārbaudīt celtniecību.

Liecinieks/pers. I/ (/pers. B/ laulātais) apelācijas instances tiesā liecināja, ka 2011.gadā viņš atbrauca uz Latviju, lai iegādātos zemesgabalu būvniecībai. Mērķis bija pārcelties dzīvot Latvijā, lai apvienotu ģimenes. Laulātā bija atbraukusi pirms viņa un jau bija noskatījusies zemesgabalus. Pie notāra bija divi pārstāvji no pārdevēja puses. Naudu deva viņš (liecinieks) skaidrā naudā latos. Bija plānots reģistrēt īpašumus uz /pers. B/ vārda, viņu ģimenē tā ir pieņemts, ka visi īpašumi tiek reģistrēti uz sievas vārda. Viņš nenodarbojās ar dokumentu kārtošanu, ar to nodarbojās sieva, bet līdz galam viņš nevarēja saprast, kādā veidā tas tiks noformēts uz sievas vārda, jo pirkuma līgumi sākotnēji tika noformēti uz /pers. E/ vārda. /pers. E/teica, ka viņš tiks skaidrībā ar likumiem un pārrakstīs tos uz /pers. B/ vārda. Naudu pelnīja viņš (liecinieks) un celtniecību finansēja viņš.

Tiesai nav pamata apšaubīt minēto liecinieku liecības, jo tas nav pretrunīgas, tieši pretēji, visus liecinieku liecības ir savstarpēji papildinošas. Vērtējot tās kopsakarā, izdarāms secinājums, ka griba iegādāties nekustamos īpašumus bija prasītājai, kas arī apstiprināts ar viņas rīcību gan pirms, gan pēc darījumu noslēgšanas, bet atbildētājs rīkojās kā prasītājas pilnvarnieks, izpildot viņas uzdevumus un rīkojoties ar viņas (viņas ģimenes) naudas līdzekļiem uzdevumu izpildei.

Nav strīda, ka atbildētājs /pers. E/ ir saņēmis no prasītājas naudas līdzekļus (1.sējuma lietas 60.-86.lapa, 87.-111.lapa), kas ir atspoguļots arī pirmās instances spriedumā.

Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs /pers. E/ regulāri, sākot no 2011.gada un līdz 2015.gada oktobrim (ieskaitot), ir atskaitījies /pers. B/ par viņas naudas līdzekļu izlietojumu un veiktajiem celtniecības darbiem, kas apstiprināts ar pušu elektroniskā pasta saraksti, kuras esamību un saturu ir fiksējusi zvērināta tiesu izpildītāja Helga Rutēna, noformējot 2017.gada 2.augusta Aktu par fakta fiksēšanu Nr.138/042/2017-AKT (5.sējuma lietas 157.-367.lapa). Vairākās /pers. E/e- vēstulēs, kas adresētas /pers. B/ tika lietots vārds "atskaite", tām pievienoti rēķini, čeki, tāmes un izdevumu tabulas. Turklāt savās vēstulēs /pers. E/ piedāvāja sniegt papildu paskaidrojumus par naudas līdzekļu izlietojumu.

Kolēģija piekrīt apelācijas sūdzībā paustajam viedoklim, ka elektroniskā pasta vēstules nav elektroniskie dokumenti Elektronisko dokumentu likuma izpratnē. Tie ir rakstveida pierādījumi, t.i., ziņas par faktiem, kas iekļauti nevis dokumentos, bet citos rakstos Civilprocesa likuma 110.panta izpratnē.

Pirmās instances tiesa kļūdaini uzskatīja, ka pušu elektroniskā pasta sarakstei nav nozīmes strīda izspriešanā, jo šāda sarakste ir mūsdienīgs un plaši izmantojams komunikācijas veids. Sarakste satur ziņas par faktiem, kurus analizējot var izdarīt secinājumus tajā skaitā par personas gribu darījuma noslēgšanā un saistību izpildi.

Ja pirmās instances tiesa uzskatīja, ka elektroniskā pasta izdruka navnbsp; noformēta tādā veidā, lai piešķirtu tai ticamību, tiesai, ievērojot Civilprocesa likuma 93.panta ceturtās daļas prasības, bija jāinformē par to prasītāja, kā pareizi norādīts apelācijas sūdzībā. Ņemot vērā minētos pierādījumus, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka ir konstatējams /pers. E/ gribas trūkums iegādāties šos nekustamos īpašumus savā īpašumā.

Civillietu tiesu kolēģijai ir radusies pārliecība, ka, neskatoties uz to, kanbsp; /pers. E/ ir noslēdzis šos darījumus savā vārdā, tie patiesībā ir noslēgti /pers. B/ uzdevumā un /pers. B/ labā (ar mērķi nodrošināt /pers. B/ īpašuma tiesības uz šiem īpašumiem).

Atbildētāja/pers. E/ pilnvarotais pārstāvis noliedz, ka /pers. E/ ir bijusi šāda griba, bet šādas gribas esamību pierāda iepriekš norādītie pierādījumi, vērtējot tos kopsakarā. Atbildētāja pārstāvja paskaidrojumi konstatētajos apstākļos nav ticami.

Turklāt nav strīda, ka dzīvojamā mājā - jaunbūvē, kas uzcelta uz zemesgabala /adrese C/, pašlaik dzīvo prasītāja /pers. B/. Viņa arī izmanto saimniecības ēku - jaunbūvi, kas uzcelta blakus dzīvojamajai mājai uz zemesgabala /adrese A/. Fakts, ka minētās jaunbūvēs atrodas uz zemesgabaliem/adrese C un A/ un tajās atrodas mēbeles un iekārtas, apstiprināts ar zvērinātas tiesu izpildītājas Agneses Cehneres 28.08.2016. Aktu par fakta fiksēšanu Nr.00135/109/2016 (2'.sējuma, lietas 32.-49.lapa).

Konstatētie lietas apstākļi ļauj tiesai izdarīt secinājumu, ka /pers. B/ dotā uzdevuma izpildes gaitā attiecības starp /pers. B/ unnbsp; /pers. E/ ir pasliktinājušās, jo 2015.gada nogalē radušās domstarpības sakarā ar uzdevuma devējas naudas līdzekļu izlietojumu (to novirzīšanu /pers. E/ piederošā nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese F/, remontam), kā rezultātā /pers. E/ pieņēmis lēmumu noliegt visas pušu starpā pastāvošās vienošanās. Šā secinājuma pareizību apstiprina apstāklis, ka lietas izskatīšanas gaitā /pers. E/ nav iesniedzis nekādus loģiskus iebildumus, kāpēc viņš ilgstoši veica aktīvas darbības kā /pers. B/ pilnvarnieksnbsp; saistībā arnbsp; nekustamo īpašumu iegādi un apbūvi, bet vēlāk ieņēma noliedzošu pozīciju.

Tiesību doktrīnā ir norādīts, ka gribas trūkumi izpaužas kā personas izteiktāsnbsp; gribas neatbilstība viņas iekšējai vai patiesai gribai vai arī kā personas gribas izveidošanās maldīgu pieņēmumu rezultātā (Balodis K. Ievads Civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007, 244.lpp.).

Civillikuma 1439.pants paredz, ka, kad darījums ir gan nopietni gribēts, bet apslēpts aiz kāda cita darījuma, tad pirmais ir spēkā, ja vien ar to nav bijis nolūka pievilt trešo personu vai vispār izdarīt kaut ko prettiesīgu; bet otra, tikai izskata pēc noslēgtais darījums, paliek spēkā tikai tiktāl, ciktāl izrādās par vajadzīgu pirmā uzturēšanai spēkā.

"Simulatīva darījuma mērķis ir apslēpt kādu citu tiesisko darījumu, kura noslēgšanu tā dalībnieki ir patiesi gribējuši. Saskaņā ar CL 1439.pantu patiesi gribētais darījums paliek spēkā, ja vien dalībniekiem ar to nav bijis nolūks pievilt trešo personu vai vispār izdarīt kaut ko prettiesīgu, bet izskata pēc noslēgtais simulatīvais darījums paliek spēkā tikai tiktāl cik tas ir vajadzīgs patiesi gribētā darījuma uzturēšanai spēkā. [..] Simulatīvi darījumi tiek noslēgti, lai slēptu no trešajām personām simulatīvā darījuma dalībnieku tiesisko attiecību patieso raksturu. Nereti simulatīvie darījumi tiek noslēgti tāpēc, lai darījuma dalībnieki varētu izvairīties no pienākumiem pret valsti vai pašvaldībām, kuri viņiem būtu jāizpilda, ja apslēptais darījums tiktu noslēgts atklāti " (Balodis K. Ievads Civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007, 249.lpp.).

Lai atzītu darījumu par simulatīvu, primāri nepieciešams konstatēt, kādu citu līgumu puses vēlējušās un aizslēpušas aiz faktiski noslēgtā līguma. Šāda atziņa ir sniegta judikatūrā (sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018.gada 19.februāra spriedums lietā Nr.C15291810, SKC-7/2018).

Kasācijas instances tiesas judikatūrā, iztulkojot Baltijas Vietējo likumu kopojuma 2952.pantu, kas atbilst Civillikuma 1539.pantam, norādīts: "Sakarā ar tādu prasības pamatu, kura vērsta uz zināma līguma atzīšanu par simulatīvu, jānoskaidro tas fakts, ka kontrahentu īstais nodoms bijis noslēgt citu līgumu nekā to, ko norāda faktiski uzrakstītais kontrakts. Tātad prasītājam jāpierāda: a) īstais starp kontrahentiem patiesi domātā līguma noslēgšanas fakts un šā līguma saturs, b) ka šis īstais līgums nav atradis attiecīgu izteikšanu faktiski uzrakstītā kontraktā [..]" (sk. Latvijas Senāta 1922.gada 1.jūnija sprieduma lietā Nr.156 izvilkumu. Tieslietu Ministrijas Vēstnesis, 1927, Nr.2/3, 115.lpp.).

Lietā esošo pierādījumu novērtēšanas rezultātā Civillietu tiesu kolēģija secināja, ka līgumos norādītie pārdevējs un pircējs ir reāli vēlējušies pirkuma līgumunbsp; paredzēto tiesisko seku iestāšanos, proti, nekustamā īpašuma pāreju saskaņā ar līgumos norādītajiem noteikumiem un cenu, bet pircēja /pers. E/ patiesa griba un mērķis bija nekustamā īpašuma pāreja ne viņa paša īpašumā, bet uzdevuma devējas /pers. B/ īpašumā, kas nekādā veidā nav atspoguļots darījumu aktos.

Ņemot vērā apstākli, ka prasītāja ir Krievijas Federācijas pilsone, tiesa atzīst par ticamiem prasītājas paskaidrojumus, ka šāds simulatīvs darījums tika noslēgts tāpēc, ka prasītāja darījumu noslēgšanas brīdī uzskatīja, ka viņai kā citas valsts pilsonei būs apgrūtinoši vai pat neiespējami saņemt pašvaldības atļauju pirkumu līgumu noslēgšanai. Šāds priekšstats varēja rasties, jo Latvijas normatīvie akti paredz ierobežojumus ārvalstniekiem iegādāties zemi atkarībā no tās izmantošanas veida (likums "Par zemes privatizāciju lauku apvidos"). Tātad runa var būt par tiesisku maldību, t.i., par nepietiekošām ziņām par tiesiskām normām.

Saskaņā ar tiesību doktrīnu tiesiska maldība ir nepareizs priekšstats par likumā un citos tiesību aktos ietvertu priekšstatu esamību un saturu, pastāvošiem aizliegumiem un ierobežojumiem, faktisku darbību juridiskajām sekām. Neviens nevar atsaukties uz likumu nezināšanu, tāpēc, kaut arī likumā nav tieši pateikts, jāsecina, ka tiesiska maldība nevar būt par pamatu darījuma apstrīdēšanai vai atzīšanai par spēkā neesošu. (sk. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401-2400.p.). Otrais izdevums. Autoru kolektīva prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- R.:Mans Īpašums, 46.lpp.)

Ņemot vērā minēto, nav nekādas nozīmes tam, kādā veidā tiesiska maldība ir radusies. Tātad nav nekādas nozīmes prasītājas apgalvojumiem, ka viņa bija maldināta no /pers. E/ puses par šķēršļiem noslēgt pirkuma līgumus un uzreiz iegādāties šos īpašumus uz sava vārda, jo tiesiska maldība nevar būt par pamatu darījuma atzīšanai par spēkā neesošu arī gadījumā, kad runa ir par simulatīvu darījumu.

Šādos apstākļos tiesai ir pamats atzīt minētos pirkuma līgumus par simulatīviem, bet nav pamata atzīt tos par spēkā neesošiem. Līdz ar to prasītājas prasījums par šo pirkuma līgumu atzīšanu par spēkā neesošiem ir noraidāms.

Civillietu tiesu kolēģija konstatēja, ka prasītājai /pers. B/ nav un nebija tiesisku šķēršļu iegādāties šos nekustamos īpašumus savā īpašumā, ko apstiprina Jelgavas novada īpašuma pārvaldes 10.05.2016. atbilde /pers. B/ "Par zemes iegūšanu īpašumā", kurā, izvērtējot /pers. B/nbsp; iespējas iegūt īpašumā nekustamo īpašumus /Nekustamais īpašums A, B, C, D/, norādīts, ka viņa, ka darījuma subjekts var iegūt īpašumā šos īpašumus (1.sējuma lietas 56.lapa).

Tātad gribētie līgumi var palikt spēkā, jo pārdot var katrs, kam ir tiesība pārdodamo priekšmetu brīvi atsavināt; bet pirkt var katrs, kam likums neaizliedz to iegūt.

Šādos apstākļos ir pamats uzskatīt, ka pircējs noslēgtajos līgumos:

2011.gada 8.jūlija Pirkuma līgumā par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums A/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums B/, pārdošanu;

2011.gada 11.jūlija Pirkuma līgumā par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums C/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma/Nekustamais īpašums D/, pārdošanu ir prasītāja /pers. B/, vienlaikus atzīstot prasītājai kā pircējainbsp; īpašuma tiesībasnbsp; uz šiem nekustamajiem īpašumiem uz pirkumu līgumu pamata, dzēšot zemesgrāmatā atbildētāja /pers. E/ ierakstītās īpašuma tiesības uz minētajiem nekustamajiem īpašumiem.

Ņemot vērā, ka pēc Jelgavas tiesas 2017.gada 1.jūnija sprieduma stāšanās spēkā tā nepārsūdzētajā daļā, bija jānotiek iepriekšējā stāvokļa restitūcijai attiecībā uz nekustamajiem īpašumiem /Nekustamais īpašums A un B/, dzēšot zemesgrāmatā ierakstus par /pers. G/ īpašuma tiesībām uz šiem nekustamajiem īpašumiem, tad par īpašnieku atkal reģistrēts /pers. E/. Apmierinot prasību minētajā daļā, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka nenotiks prasījumu robežu pārsniegšana Civilprocesa likuma 192.panta izpratnē, ja apelācijas instances tiesa lems ne tikai par ierakstu dzēšanu zemesgrāmatā par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem /Nekustamais īpašums B un D/, kā lūgts prasības pieteikumā, bet arī par ierakstu dzēšanu zemesgrāmatā par /pers. E/ īpašuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem/Nekustamais īpašums A un C/, jo pretējā gadījumā prasītājas mērķis netiks sasniegs pilnā apjomā.

Jebkuras lietas izskatīšanā svarīgs ir tās rezultāts – taisnīgs spriedums (sk. Satversmes tiesas 2014.gada 9.janvāra sprieduma lietā Nr. 2013-08-01 secinājumu daļas 11.punktu). Arī no Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā ietvertā taisnīguma principa izriet, ka tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu, citiem vārdiem sakot, tiesas darba rezultātam bez šaubām ir jābūt „taisnīgam spriedumam" (sk. Satversmes tiesas 2003.gada 4.februāra spriedumu lietā Nr. 2002-06-01). Šāda atziņa nostiprināta arī judikatūrā (sk., piemēram, Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 27.oktobra sprieduma lietā Nr. SKC-252/2017(C30758912) 10.punktu; 2015.gada 17.septembra sprieduma lietā Nr. SKC-127/2015 (C33374512)8.punktu un 2014.gada 25.februāra sprieduma lietā Nr. SKC-111/2014 (C15168810) 11.punktu;Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 10.maija sprieduma lietā Nr. SKC-218/2013 (C33112108)8.punktu).

Civillietu tiesu kolēģijas uzskata, ka šādā veidā tiks panākts pušu strīda taisnīgs noregulējums.

Vērtējot pirmās instances tiesas spriedumu, jānorāda, ka pirmās instances tiesa nepareizi novērtēja lietā esošos pierādījumus, turklāt tiesa vērtēja ne visus lietā esošos pierādījumus, kuriem ir būtiska nozīme strīda izspriešanā, kā rezultātā tiesa ir izdarījusi kļūdainus, neloģiskus secinājumus attiecībā par strīda apstākļiem un nepareizi piemēroja materiālo tiesību normas.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Konstatēts, ka prasītājai /pers. B/ lietas izskatīšanas gaitā ir radušies tiesas izdevumi sakarā ar valsts nodevu, kas samaksāta par prasības pieteikumu 1248,39 EUR apmērā (1.sējuma 213., 214. lapa), par prasības pieteikuma grozījumiem 183,39 EUR (2.sējuma 114.-115.lapa), par prasības nodrošināšanas pieteikumu 214,32 EUR apmērā (2.sējuma lietas 125., 126.lapa), kā arī sakarā ar valsts nodevu, kas samaksāta par apelācijas sūdzību 953,10 EUR apmērā (5.sējuma lietas 140.lapa). Turklāt prasītājs ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu nosūtīšanai 4,70 EUR (1.sējuma lietas 216.lapa), kancelejas nodevu par liecinieku nopratināšanu 8,54 EUR (1.sējuma 217.lapa) un 4,27 EUR (6.sējuma lietas 12.lapa). Kopā 2616,71 EUR.

Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka atbildētāja SIA "D.L.D." nav vainojama prasītājas /pers. B/ tiesību aizskārumā. Nepieciešamība celt prasību (apelācijas instances tiesā izskatāmajā daļā) /pers. B/ ir radusies sakarā ar atbildētāja /pers. E/ rīcību. SIA "D.L.D." nav devusi iemeslu prasības celšanai.

Atbilstoši tiesību doktrīnai iemesla došana prasības celšanai ir viens no obligātajiem priekšnosacījumiem tiesas izdevumu piedziņai no atbildētāja (sk. Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. Rīgā, 1933,g. Autora izdevumus, 420.-421.lpp).

Šādos apstākļos Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka tiesas izdevumi atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumiem ir piespriežami tikai no atbildētāja /pers. E/.

Prasītājas apmierinātā prasības daļa ir 61,75% no prasības summas 42863,97 EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumiem, no atbildētāja /pers. E/ par labu prasītājai šajā lietā ir piespriežami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātā prasījuma apmēram, t.i., 1615,82 EUR (61,75 % no 2616,71 EUR).

Ar pirmās instances tiesas spriedumu, kas prasības apmierinātajā daļā stājies likumīgā spēkā, no atbildētājiem /pers. E/ un /pers. G/ solidāri jau piespriesti par labu prasītājai tiesas izdevumi sakarā ar prasītājas samaksātie tiesas izdevumi 690,46 EUR apmērā Taisot spriedumu apelācijas instances tiesā, ir piespriežama starpība starp apelācijas instances tiesas aprēķināto un pirmās instances piespriesto tiesas izdevumu apmēru. Tātad no atbildētāja /pers. E/ par labu prasītājai /pers. B/ piespriežami tiesas izdevumi 925,36 EUR apmērā (1615,82- 690,46 = 925,36).

Turklāt lietas izskatīšanas gaitā apelācijas instancē valstij ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi tiesas pavēstu piegādei 3,48 EUR, kas netika samaksāti iepriekš (5.sējuma lietas 2.lapa, 6.sējuma lietas 27., 51.lapa). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas radušies pirmās instances tiesā

42,75 EUR, ir piespriesti ar pirmās instances tiesas spriedumu tās nepārsūdzētajā daļā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, no /pers. E/ par labu valstij ir piespriežami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi tiesas pavēstu piegādei apelācijas instancē 3,48 EUR apmērā.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, 93., 97.pantu, 192., 193., 195. pantu, 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

/pers. B/ prasību tās izskatāmajā daļā pret /pers. E/ un SIA "D.L.D." par darījumu atzīšanu par simulatīviem un spēkā neesošiem, par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu un zaudējumu piedziņu apmierināt daļēji.

Atzīt par simulatīvu darījumu starp /pers. E/ un SIA "D.L.D." 2011.gada 8.jūlijā noslēgto Pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums A/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums B/, pārdošanu.

Atzīt par simulatīvu darījumu starp /pers. E/ un SIA "D.L.D." 2011.gada 11.jūlijā noslēgto Pirkuma līgumā par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums C/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums D/, pārdošanu.

Atzīt, ka pircējs 2011.gada 8.jūlijā noslēgtajā Pirkuma līgumā par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums A/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums B/, pārdošanu ir /pers. B/ (/pers. B/), dzimusi /datums/.

Atzīt, ka pircējs 2011.gada 11.jūlijā noslēgtajā Pirkuma līgumā par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums C/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums D/, pārdošanu ir /pers. B/ (/pers. B/), dzimusi /datums/.

Atzīt /pers. B/(/pers. B/), dzimusi /datums/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums A/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Atzīt /pers. B/(/pers. B/), dzimusi /datums/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums B/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Atzīt/pers. B/(/pers. B/), dzimusi /datums/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums C/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Atzīt /pers. B/(/pers. B/), dzimusi /datums/, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /Nekustamais īpašums D/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. E/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais īpašums A/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. E/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais īpašums C/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/izdarīto ierakstu par /pers. E/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais īpašums B/.

Dzēst Valgundes pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. /numurs/izdarīto ierakstu par /pers. E/, personas kods /personas kods/, īpašuma tiesībām uz nekustamo zemes īpašumu /Nekustamais īpašums D/.

Noraidīt /pers. B/prasību daļā par prasījumu atzīt par spēkā neesošiem 2011.gada 8.jūlijā noslēgto Pirkuma līgumu par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums A/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums B/, pārdošanu, kā arī 2011.gada 11.jūlijā noslēgto Pirkuma līgumā par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums C/, pārdošanu un par nekustamā īpašuma /Nekustamais īpašums D/, pārdošanu.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/ (/pers. B/), dzim. /datums/, tiesas izdevumus 925,36 EUR apmērā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,48 EUR apmērā. Samaksa veicama uz Tiesu administrācijas, reģ.Nr.9001672316, bankas kontu: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000.

Noteikt /pers. E/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas. Minētajā termiņā maksājumu dokumenti, kas apliecina sprieduma labprātīgu izpildi ir iesniedzami Zemgales apgabaltiesas kancelejā, Jelgavā.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesā, Jelgavā un samaksājot drošības naudu 300 EUR apmērā.

Spriedums sastādīts 2018. gadanbsp; 13.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese M.Terjuhana
Tiesneses D.Baltā
A.Misiuna